

*Toimintakertomus
ja tilinpäätös*
2016

Kotipaikka Helsinki
Y-tunnus 0486406-8
PricewaterhouseCoopers Oy

Sisällys

Toimintakertomus	3
Konsernitilinpäätös	6
Konsernituloslaskelma	6
Konsernitase	7
Konsernin rahoituslaskelma	8
Emoyhtiön tilinpäätös	9
Emoyhtiön tuloslaskelma	9
Emoyhtiön tase	10
Emoyhtiön rahoituslaskelma	11
Liitetiedot	12
Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	20
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	20
Tilintarkastuskertomus	22

Toimintakertomus

tilikaudelta 1.7.2015–30.6.2016

Tilikauden toiminta

PwC Suomen muodostavat vuonna 1954 perustettu PricewaterhouseCoopers Oy sekä emoyhtiön 100-prosenttisesti omistamat tytäryhtiöt PwC Strategy& (Finland) OY ja liiketoimintaa harjoittamaton PwC Services Oy. Lisäksi emoyhtiöllä on osakkuusyhtiö PwC Julkistarkastus Oy.

PwC Suomen palvelut kattavat liikkeenjohdon konsultoinnin ja yritysjärjestelypalvelut, veroneuvonnan ja lakipalvelut sekä tilintarkastuksen ja muut varmennuspalvelut. Olemme osa globaalisti toimivaa PwC-ketjua, jonka kautta palvelemme asiakkaita 157 maassa yli 223 000 asiantuntijan voimin.

Taloudellinen asema, tuloskehitys ja investoinnit

PwC Suomen päättynyt tilikausi oli erittäin vahva. Liikevaihto kasvoi edellisestä tilikaudesta 13,5 %, 124,4 miljoonaan euroon. Tästä emoyhtiön osuus oli 121 m€.

Liikevaihto ja kannattavuus paranivat kaikilla liiketoiminta-alueilla. Suurimman liiketoiminta-alueen, Tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut, liikevaihto kasvoi 8 %, veroneuvonnan ja lakipalveluiden liikevaihdon kasvaessa 12 % ja liikkeenjohdon konsultoinnin ja yritysjärjestelypalveluiden liikevaihdon kasvaessa 36 % edellisvuodesta.

Tilikauden keskimääräinen henkilöstömäärä kasvoi 10,4 % 916 henkilöön ja henkilöstökulut tulospalkkioineen 4,8 % 77,2 miljoonaan euroon.

Liikevoitto päättyneeltä tilikaudelta oli 12,2 milj. euroa (3,7) eli 9,8 % liikevaihdosta (3,4). Omavaraisuusaste oli 38,4 % (35,0) ja oman pääoman tuotto 48,3 % (16,2). Rahoitustilanne pysyi hyvänä koko tilikauden ajan. PwC Suomella ei ole korollista velkaa.

PwC Suomen emoyhtiö PricewaterhouseCoopers Oy rekisteröitiin uuden tilintarkastuslain myötä tilintarkastusyhteisöksi maaliskuussa 2016. Yhtiö säilytti ykkösasemansa Helsingin pörssissä (NASDAQ OMX Helsingissä) päälistattujen suomalaisten yritysten tilintarkastajana 38 %:n osuudella.

Tunnusluvut

	2016	2015	2014
Liikevaihto	124 431 125	109 646 518	104 063 562
Liikevoitto	12 195 515	3 708 873	3 662 165
Omavaraisuus-aste	38,4 %	35,0 %	33,8 %
Oman pääoman tuotto	48,3 %	16,2 %	16,3 %

Tilikauden investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat 0,7 milj. euroa (2,8). Pääosa investoinneista kohdistui kalustoon ja laitteisiin.

Tunnusluvut tilikaudelta 2016 sisältävät PwC Suomi konsernin, tilikausilta 2015 ja 2014 emoyhtiön. Tunnusluvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska hallitus esittää tilikaudelta 2016 jaettavaksi työpanosininkoa, mikä vaikuttaa mm. henkilöstökuluihin ja liikevoittoon.

Yhtiörakenne ja sen muutokset

Päättyneellä tilikaudella PwC Suomen yhtiörakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia. Emoyhtiö PricewaterhouseCoopers Oy:n lisäksi konserniin kuuluvat liikkeenjohdon konsultointiyhtiö PwC Strategy& (Finland) OY sekä liiketoimintaa harjoittamaton tytäryhtiö PwC Services Oy. Lisäksi emoyhtiöllä on osakkuusyhtiö PwC Julkistarkastus Oy.

PwC Suomella on Helsingin lisäksi toimisto yhdeksällätoista paikkakunnalla: Hämeenlinnassa, Iisalmissa, Jyväskylässä, Kouvolassa, Kuopiossa, Lahdessa, Lappeenrannassa, Maarianhaminassa, Mikkelissä, Oulussa, Porissa, Raahessa, Rovaniemellä, Savonlinnassa, Seinäjoella, Tampereella, Turussa, Vaasassa ja Varkaudessa.

Henkilöstö ja osaamisen kehittäminen

Asiantuntijaorganisaationa PwC Suomelle henkilöstön osaaminen, motivaatio ja

hyvinvointi ovat keskeisiä menestystekijöitä. Päättyneellä tilikaudella jatkoimme ammatillisen osaamisen kehittämisen ohella kaikille yhtiömme esimiehille suunnattua esimiesvalmennusta. Uramallit, suorituksen johtaminen ja palkitseminen pyrkivät kaikki tukemaan sekä yhtiön tavoitteita että yksilöiden kehittymistä asiantuntijoina. Koko vakainainen henkilöstö kuuluu yhtiö- ja yksilötason tavoitteisiin sidotun palkitsemisjärjestelmän piiriin. Vuosittain jaettavan tulospalkkion määrästä ja jakoperusteista päättää yhtiön johto.

Vuosittain globaalisti PwC-ketjussa toteutettava henkilöstötutkimus kartoittaa henkilöstön näkemyksiä yhtiön vahvuuksista ja kehitysalueista. Päättyneellä tilikaudella People Engagement Index oli 79 % (74 %), mikä osoittaa vuoden aikana tehtyjen toimenpiteiden olleen oikeansuuntaisia.

Henkilöstön kokonaismäärä kasvoi edellisvuodesta 12,0 % ja oli tilikauden päättyessä 933 henkilöä (833). Tilikauden keskimääräinen henkilöstön määrä oli 916 (830). Osa-aikaisesti työskenteleviä oli henkilöstön määrästä 6,9 % (10,3). Henkilöstön keski-ikä tilikauden päättyessä 36,1 vuotta (36,7). Keskimääräinen palveluksessa oloaika oli 6,6 vuotta (7,1). Henkilöstöstä 55 % (55) oli naisia ja 45 % (45) miehiä.

Henkilöstön määrästä tilikauden lopussa oli tilintarkastus- ja muissa varmennus-

Henkilöstö

	2016	2015	2014
Henkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa	933	833	790
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin tilikaudella	916	830	806
Keski-ikä tilikauden päättyessä	36,1	36,7	37,1
Keskimääräinen palveluksessa oloaika vuosina	6,6	7,1	8,9
Miesten osuus henkilöstöstä	44,9 %	44,9 %	44,9 %
Naisten osuus henkilöstöstä	55,1 %	55,1 %	55,1 %

palveluissa 56,1 % (57,7), veroneuvon-
nassa ja lakipalveluissa 19,3 % (18,7),
liikkeenjohdon konsultoinnissa ja yritys-
järjestelypalveluissa 16,3 % (13,4) sekä
sisäisissä palveluissa ja tukitoiminnoissa
8,4 % (10,1).

Tunnusluvut tilikaudelta 2016 sisältävät
PwC Suomi konsernin, tilikausilta 2015
ja 2014 emoyhtiön.

Yhtiön hallinto

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiökokous
valitsee vuosittain hallituksen, johon
kuuluu vähintään viisi ja enintään yhdek-
sän varsinaista jäsentä. 25.11.2015 asti
hallituksessa toimivat Ylva Eriksson,
Markku Katajisto, Jaakko Kilpeläinen, Jo-
han Kronberg (pj), Juha Laitinen, Pekka
Loikkanen ja Timo Takalo.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa
25.11.2015 hallituksen jäseniksi valittiin
Ylva Eriksson, Markku Katajisto, Jaakko
Kilpeläinen, Juha Laitinen, Pekka Loik-
kanen ja Timo Takalo. Yhtiökokous valit-
si hallituksen puheenjohtajaksi KHT Pek-
ka Loikkasen.

Tilintarkastajana koko tilikauden on toi-
minut tilintarkastusyhteisö Revico Grant
Thornton Oy. Päävastuullisena tilintar-
kastajana on toiminut KHT Joakim Rehn.

Yhtiön toimitusjohtajana ensimmäistä
kauttaan toimi KHT Mikko Nieminen.

Osakkaat ja osakepääoman muutokset

PricewaterhouseCoopers Oy:n osakkei-
den kokonaismäärä 30.6.2016 oli 39 200
osaketta, jotka olivat yhtiön 43 osakkaan
hallussa. Osakemäärä muodostuu yhdes-
tä osakelajista ja osakkeiden lunastus- ja
suostumuslauseke on kirjattu yhtiöjärjes-
tykseen.

Varsinainen yhtiökokous valtuutti
25.11.2015 hallituksen päättämään enin-
tään 10 000 osakkeen suunnatusta osa-
keannista. Valtuutuksen nojalla on
30.6.2016 mennessä annettu yhteensä 7
200 osaketta.

Tilikauden aikana toteutettiin yksi osa-
keanti. Osakemäärää korotettiin anta-

malla 7 200 osaketta, joista 1 700 kapp-
letta suunnattiin uusmerkintänä 1.7.2015
alkaen valituille uusille osakkaille. Loput
5 500 osaketta suunnattiin uusmerkintä-
nä niille osakkaille, jotka lisäsivät omis-
tustaan mapping-luokituksensa mukai-
seksi. Osakkeen hinta oli varsinaisen yh-
tiökokouksen 25.11.2015 vahvistama
käypä hinta, 310 euroa/osake.

Osakkeen käypä hinta päätettiin yhtiöko-
kouksessa sen jälkeen, kun yhtiökokous
oli päättänyt palauttaa osakkaille 5,6
milj. euroa sijoitetun vapaan oman pää-
oman rahastosta.

Varsinainen yhtiökokous valtuutti
25.11.2015 hallituksen päättämään enin-
tään 10 000 oman osakkeen hankkimi-
sesta muutoin kuin osakkeenomistajien
omistusten suhteessa. Valtuutus on voi-
massa seuraavaan varsinaiseen yhtiöko-
koukseen saakka, joka pidetään viimeis-
tään 31.12.2016, ja koskee niiden osak-
keenomistajien osakkeita, jotka
valtuutuksen voimassa ollessa luopuvat
työskentelystä yhtiössä tai siirtyvät pois
Equity Partner -luokasta tai joiden osak-
keenomistus ylittää vuosittain vahvistet-
tavan mapping-luokituksen mukaisen
enimmäisomistuksen. Tämän valtuutuk-
sen perusteella hankittiin tilikaudella yh-
teensä 5 400 osaketta. Kaikki yhtiön hal-
lussa olleet osakkeet on mitätöity
30.6.2016 mennessä.

Riskienhallinta

Yhtiön liiketoiminnan merkittävimmät
riskit ovat toimialalle tyypillisiä ja liitty-
vät ammattitaitoisen henkilökunnan saa-
tavuuteen ja regulaation myötä muuntu-
viin markkinoihin. Hallitus arvioi liike-
toimintaan liittyviä riskejä vuosittain
liiketoimintasuunnitelmien ja strategian
laadinnan yhteydessä sekä valvoo yhtiön
riskienhallintapolitiikan noudattamista.
Vahinkoriskejä vastaan on suojauduttu
vakuutuksin.

Yhtiö julkaisee 30.9.2016 mennessä läpi-
näkyvyyskertomuksen, joka sisältää sel-
vityksen yhtiön riskienhallinta- ja laa-
dunvalvontajärjestelmästä.

Näkymät alkaneelle tilikaudelle

Vaikka Suomen taloudessa on havaitta-

vissa hienoista piristymistä ja yleinen
mieliala on kääntynyt positiivisemmaksi,
on toimintaympäristö edelleen varsin
haasteellinen. Uskomme silti, että moni-
puolisille asiakastarpeista lähteville laa-
dukkaille asiantuntijapalveluille on tule-
vaisuudessakin vahvaa kysyntää. Alka-
neella kaudella 2017 tavoittelemme
edelleen vahvaa kasvua ja kannattavuus-
den positiivista kehittymistä.

Olemme panostaneet vahvasti vakiintu-
neiden palveluidemme kuten tilintarkas-
tuksen ja veroneuvonnan uusiutumiseen
ja haluamme olla jatkossakin näissä pal-
veluissa Suomen johtava palveluntarjoa-
ja. Uuden nelivuotisen strategiakautem-
me alkaessa vahvistamme entisestään
kompetenssejamme tarjota palveluita
yritysjärjestelyprosessin kaikissa vaiheis-
sa. Samalla lisäämme resurssejamme
vastataksemme asiakkaittemme lisäänty-
neeseen digitalisaation ja teknologiakon-
sultoinnin tarpeeseen sekä riskienhallin-
tapalveluihin. Erityisenä painopistealu-
eena alkavalla strategiakaudella ovat
finanssialan palvelut.

Voittovarojen käyttö

Yhtiön voitonjakokelpoiset varat
30.6.2016 tilinpäätöksessä ovat 17 604
245,54 euroa, josta tilikauden voitto on 9
191 576,52 euroa.

Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei tili-
kauden päättymisen jälkeen ole tapahtu-
nut olennaisia muutoksia, eikä myöskään
OYL 13:2:ään perustuva maksukyky-
syyсарvio vaikuta voitonjakokelpoisten
varojen määrään.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle voi-
tonjakokelpoisten varojen käyttämistä
seuraavasti:

Osinkona jaetaan 60 euroa/osake eli 39 200 x 60 euroa, yhteensä	2 352 000,00
Työpanososinkona jaetaan yhteensä	9 544 992,00
Voittovaroihin jätetään	5 707 253,54
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	17 604 245,54

Konsernituloslaskelma

	1.7.2015 – 30.6.2016	%	1.7.2014 – 30.6.2015	%
Liikevaihto	124 431 124,94	100,0	109 646 517,85	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	460 655,78	0,4	226 063,61	0,2
Materiaalit ja palvelut				
Ulkopuoliset palvelut	11 432 138,35	9,2	10 146 050,34	9,3
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	61 235 449,59	49,2	59 549 641,62	54,3
Henkilösivukulut	16 020 616,04	12,9	14 197 318,77	12,9
	77 256 065,63	62,1	73 746 960,39	67,3
Poistot ja arvonalentumiset	1 469 846,38	1,2	1 688 503,92	1,5
Konserniliikearvon poisto	208 489,87	0,2		
Liiketoiminnan muut kulut	22 329 725,14	17,9	20 582 193,51	18,8
Liikevoitto	12 195 515,35	9,8	3 708 873,30	3,4
Rahoitustuotot ja -kulut	48 554,72	0,0	-34 244,70	0,0
Osuus osakkuusyrityksen voitosta	42 452,39	0,0	51 313,38	0,0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	12 286 522,46	9,9	3 725 941,98	3,4
Tuloverot	-2 291 353,57	-1,8	-665 496,01	-0,6
Laskennalliset verot	13 163,79	0,0	1 848,36	0,0
Tilikauden voitto	10 008 332,68	8,0	3 062 294,33	2,8

Konsernitase

	30.6.2016	30.6.2015
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	1 655 224,34	2 168 976,43
Aineelliset hyödykkeet	2 558 167,04	3 586 638,80
Sijoitukset	270 381,20	292 121,03
	4 483 772,58	6 047 736,26
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset saamiset	101 610,78	145 099,05
Lyhytaikaiset saamiset	44 516 165,73	37 333 168,18
Rahat ja pankkisaamiset	8 646 692,34	12 584 135,67
	53 264 468,85	50 062 402,90
	57 748 241,43	56 110 139,16
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Osakepääoma	915 260,00	915 260,00
Ylikurssirahasto	2 270 353,71	2 270 353,71
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5 378 226,00	8 756 226,00
Edellisten tilikausien voitto	3 630 669,02	4 888 832,39
Tilikauden voitto	10 008 332,68	3 062 294,33
	22 202 841,41	19 892 966,43
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	71 241,00	98 953,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	35 474 159,02	36 118 219,73
	35 545 400,02	36 217 172,73
	57 748 241,43	56 110 139,16

Konsernin rahoituslaskelma (1000 euroa)

	1.7.2015 – 30.6.2016
Liiketoiminnan rahavirta	
Voitto ennen satunnaisia eriä	12 287
Oikaisut	
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot (netto)	-238
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	1 678
Rahoitustuotot ja -kulut	-49
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	-42
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	13 636
Käyttöpääoman muutos	
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-7 307
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (-)/vähennys (+)	-2 225
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	4 104
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-137
Saadut osingot liiketoiminnasta	21
Saadut korot liiketoiminnasta	165
Maksetut välittömät verot	-530
Liiketoiminnan rahavirta (A)	3 623
Investointien rahavirta	
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-696
Investoinnit sijoituksiin	0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	799
Luovutustulot sijoituksista	1
Investointien rahavirta (B)	104
Rahoituksen rahavirta	
Uusmerkintä	2 232
Omien osakkeiden hankkiminen	-2 014
Lainasaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-5 610
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)/vähennys (-)	-28
Maksetut osingot	-2 244
Rahoituksen rahavirta (C)	-7 664
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+)/vähennys (-)	-3 937
Rahavarat tilikauden lopussa	8 647
Rahavarat tilikauden alussa	-12 584
Rahavarojen muutos	-3 937

Emoyhtiön tuloslaskelma

	1.7.2015 – 30.6.2016	%	1.7.2014 – 30.6.2015	%	Muutos-%
Liikevaihto	121 006 345,64	100,0	109 646 517,85	100,0	10,4
Liiketoiminnan muut tuotot	371 922,78	0,3	226 063,61	0,2	64,5
Materiaalit ja palvelut					
Ulkopuoliset palvelut	10 737 405,00	8,9	10 146 050,34	9,3	5,8
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	60 034 779,01	49,6	59 549 641,62	54,3	0,8
Henkilösivukulut	15 754 748,99	13,0	14 197 318,77	12,9	11,0
	75 789 528,00	62,6	73 746 960,39	67,3	2,8
Poistot ja arvonalentumiset	1 464 901,90	1,2	1 688 503,92	1,5	-13,2
Liiketoiminnan muut kulut	22 015 791,39	18,2	20 582 193,51	18,8	7,0
Liikevoitto	11 370 642,13	9,4	3 708 873,30	3,4	206,6
Rahoitustuotot ja -kulut	46 469,02	0,0	-34 217,65	0,0	-235,8
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	11 417 111,15	9,4	3 674 655,65	3,4	210,7
Tilinpäätössiirrot	65 818,94	-0,1	9 241,82	0,0	612,2
Tuloverot	-2 291 353,57	1,9	-665 496,01	-0,6	244,3
Tilikauden voitto	9 191 576,52	7,6	3 018 401,46	2,8	204,5

Emoyhtiön tase

	30.6.2016	%	30.6.2015	%
Vastaavaa				
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet	1 655 224,34		1 960 486,56	
Aineelliset hyödykkeet	2 554 447,26		3 572 113,64	
Sijoitukset	364 671,90		366 118,42	
	4 574 343,50	8,1	5 898 718,62	10,7
Vaihtuvat vastaavat				
Pitkäaikaiset saamiset	101 610,78		110 585,25	
Lyhytaikaiset saamiset	42 847 677,27		36 566 389,68	
Rahat ja pankkisaamiset	8 643 628,74		12 376 455,17	
	51 592 916,79	91,9	49 053 430,10	89,3
	56 167 260,29	100,0	54 952 148,72	100,0
Vastattavaa				
Oma pääoma				
Osakepääoma	915 260,00		915 260,00	
Ylikurssirahasto	2 270 353,71		2 270 353,71	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5 378 226,00		8 756 226,00	
Edellisten tilikausien voitto	3 034 443,02		4 273 753,56	
Tilikauden voitto	9 191 576,52		3 018 401,46	
	20 789 859,25	37,0	19 233 994,73	35,0
Tilinpäätössiirtojen kertymä	586 687,65	1,0	652 506,59	1,2
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen vieras pääoma	71 241,00		98 953,00	
Lyhytaikainen vieras pääoma	34 719 472,39		34 966 694,40	
	34 790 713,39	61,9	35 065 647,40	63,8
	56 167 260,29	100,0	54 952 148,72	100,0

Emoyhtiön rahoituslaskelma (1000 euroa)

	1.7.2015 – 30.6.2016	1.7.2014 – 30.6.2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen satunnaisia eriä	11 417	3 674
Oikaisut		
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot (netto)	-244	-143
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	1 465	1 689
Rahoitustuotot ja -kulut	-46	34
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	12 592	5 254
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-6 440	-1 484
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (-)/vähennys (+)	-1 842	207
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	4 310	3 977
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-135	-174
Saadut osingot liiketoiminnasta	21	31
Saadut korot liiketoiminnasta	161	109
Maksetut välittömät verot	-530	-692
Liiketoiminnan rahavirta (A)	3 827	3 251
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-696	-2 627
Investoinnit sijoituksiin	0	0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	799	558
Luovutustulot sijoituksista	1	0
Investointien rahavirta (B)	104	-2 069
Rahoituksen rahavirta		
Uusmerkintä	2 232	1 584
Omien osakkeiden hankkiminen	-2 014	-1 207
Lainasaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-5 610	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)/vähennys (-)	-28	-40
Maksetut osingot	-2 244	-2 232
Rahoituksen rahavirta (C)	-7 664	-1 895
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+)/vähennys (-)	-3 733	-713
Rahavarat tilikauden lopussa	8 643	12 376
Rahavarat tilikauden alussa	-12 376	-13 089
Rahavarojen muutos	-3 733	-713

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Liikevaihdon ja ulkopuolisten palveluiden esittämistapa

Liikevaihto esitetään Kirjanpitolautakunnan päätöksen 2007/1799 mukaisesti kirjaamalla globaalisti hallinnoitavien toimiesiintöiden alihankinnat liikevaihtoon eli liikevaihtoon sisältyvät ne alihankinnat, joista PwC Suomella on täysi taloudellinen vastuu. Liikevaihtoon eivät kuitenkaan sisälly ulkomaiset, paikallisen PwC-yhtiön tekemät lakisäätteiset tilintarkastukset. Vastaavat ulkomaisille PwC-toimistoille tilitetyt maksut em. alihankintatyöstä kirjataan ulkopuolisiin palveluihin.

Konserniliikevaihtoon sisältyvän ulkomaisten PwC-toimistojen suorittaman alihankintatyön määrä oli tilikaudella 11.106.362 euroa (ed. tilikausi 9.889.170 euroa).

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on arvostettu välittömään hankintamenuon vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoina käyttöomaisuuden alkuperäisestä hankintamenuosta. Poistajat, jotka perustuvat arvioituihin taloudellisiin pitoaikoihin, ilmenevät tuloslas-

kelman liitetiedoista.

Leasing-maksut

Leasing-maksut on esitetty tuloslaskelmassa vuokratuloina lukuun ottamatta PC-laitteiden leasing-vuokria, jotka kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyviin IT-kuluihin.

Ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat

Ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöspäivän noteerattuun keskikurssiin.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisäätäinen eläketurva on vakuutettu Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisissa. Yhtiö on ottanut erilliset vapaaehtoiset ryhmäeläkevakuutukset kaikille partnereille. Eläkeikä on sopimuksen mukaan 60–63 vuotta.

Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoero ja vapaaehtoiset varaukset, jotka taseessa esitetään tilinpäätössiirtojen kertymänä.

Laskennallinen verosaaminen ja verovelka

Laskennallinen verosaaminen ja verovelka on esitetty liitetiedoissa tuloverojen yhteydessä.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus ja muutokset konsernirakenteessa

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki konserni- ja osakkuusyhtiöt.

Konsernin omistussuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tuloksesta ja omasta pääomasta on esitetty omalla rivillään.

Keskinäinen osakkeenomistus

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaan.

Laskennallinen verovelka

Laskennallinen verovelka on syntynyt kirjatusta poistoerosta.

Tytäryhtiöiden osakkeista maksettu oman pääoman ylittävä hinta on esitetty konserniliikearvona.

Verovelkaa ei ole kirjattu emoyhtiössä, mutta konsernitilinpäätöksessä poistoero on jaettu laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan.

Sisäiset tapahtumat

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu konsernin sisäinen liikevaihto, sisäiset tuotot ja kulut sekä keskinäiset saamiset ja velat.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuuksia ei tilikaudella ollut.

Osakkuusyrittäys

Osakkuusyhtiö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

Tilinpäätöksen 30.6.2016 liitetiedot

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	2016 Konserni	2015 Konserni	2016 Emoyhtiö	2015 Emoyhtiö
1. Liikevaihto liiketoiminta-alueittain				
Tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut	71 629 216,62	66 557 940,75	71 629 216,62	66 557 940,75
Veroneuvonta	27 205 363,31	24 237 302,26	27 205 363,31	24 237 302,26
Liikkeenjohdon konsultointi ja yritysjärjestelypalvelut	25 596 545,01	18 851 274,84	22 171 765,71	18 851 274,84
Yhteensä	124 431 124,94	109 646 517,85	121 006 345,64	109 646 517,85
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	217 917,93	164 129,61	217 917,93	164 129,61
Muut liiketoiminnan muut tuotot	242 737,85	61 934,00	154 004,85	61 934,00
Yhteensä	460 655,78	226 063,61	371 922,78	226 063,61
3. Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	61 235 449,59	59 549 641,62	60 034 779,01	59 549 641,62
Eläkekulut	12 182 912,78	11 096 745,59	11 950 051,70	11 096 745,59
Muut henkilösivukulut	3 837 703,26	3 100 573,18	3 804 697,29	3 100 573,18
Yhteensä	77 256 065,63	73 746 960,39	75 789 528,00	73 746 960,39

Henkilöstökulut eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska hallitus esittää tilikaudelta 2016 jaettavaksi työpanososinkoa. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot on esitetty jäljempänä kohdassa 18.

4. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	1 469 846,38	1 688 503,92	1 464 901,90	1 688 503,92
Konserniliikearvon poisto	208 489,87	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 678 336,25	1 688 503,92	1 464 901,90	1 688 503,92

Poistojen ja poistoeron muutosten tase-eräkohtainen erittely sisältyy taseen liitetietojen pysyvien vastaavien ja tilinpäätössiirtojen kertymän erittelykohtiin.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat käyttöomaisuuden alkuperäiseen hankintamenuun ja arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

	Vuosia	Vuosia
Autot lisävarusteineen	5	5
Atk-laitteet ja koneet	2–3	2–3
Muut koneet ja kalusto	8	8
Atk-ohjelmat	4	4
Vuokrahuoneistojen korjausmenot	5–7	5–7

Tilinpäätöksen 30.6.2016 liitetiedot

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	2016 Konserni	2015 Konserni	2016 Emoyhtiö	2015 Emoyhtiö
5. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot pysyvien vastaavien sijoituksista				
Osakkuusyrityksiltä	20 560,00	30 840,00	20 560,00	30 840,00
Muilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Osinkotuotot pysyvien vastaavien sijoituksista	20 560,00	30 840,00	20 560,00	30 840,00
Muut korko- ja rahoitustuotot	165 074,11	108 901,05	161 309,94	108 901,05
Korko- ja muut rahoituskulut	137 079,39	173 985,75	135 400,92	173 958,70
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	48 554,72	-34 244,70	46 469,02	-34 217,65
6. Tilinpäätössiirrot				
Poistoerojen lisäys (-)/vähennys (+)	0,00	0,00	65 818,94	9 241,82
Yhteensä	0,00	0,00	65 818,94	9 241,82
7. Tuloverot				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta tilikaudelta (+/-)	2 288 676,53	665 414,26	2 288 676,53	665 414,26
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta ed. tilikausilta	2 677,04	81,75	2 677,04	81,75
Laskennallisen verovelan muutos (+/-)	-13 163,79	-1 848,36	0,00	0,00
Verotettavan tulon mukaiset verot	2 278 189,78	663 647,65	2 291 353,57	665 496,01

Verotiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska hallitus esittää tilikaudelta 2016 jaettavaksi työpanososinkoa.

Tilinpäätöksen 30.6.2016 liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	2016 Konserni	2015 Konserni	2016 Emoyhtiö	2015 Emoyhtiö
8. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.7.	1 799 256,10	1 456 862,66	1 799 256,10	1 456 862,66
Lisäykset 1.7.–30.6.	220 335,09	342 393,44	220 335,09	342 393,44
Hankintameno 30.6.	2 019 591,19	1 799 256,10	2 019 591,19	1 799 256,10
Kertyneet poistot 1.7.	1 061 057,07	841 074,37	1 061 057,07	841 074,37
Tilikauden poisto	226 121,23	219 982,70	226 121,23	219 982,70
Kertyneet poistot 30.6.	1 287 178,30	1 061 057,07	1 287 178,30	1 061 057,07
Kirjanpitoarvo 30.6.	732 412,89	738 199,03	732 412,89	738 199,03
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.7.	208 489,87	0,00	0,00	0,00
Lisäykset 1.7. – 30.6.	0,00	208 489,87	0,00	0,00
Vähennykset 1.7. – 30.6.	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 30.6.	208 489,87	208 489,87	0,00	0,00
Kertyneet poistot 1.7.	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	208 489,87	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 30.6.	0,00	208 489,87	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 30.6.	0,00	208 489,87	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.7.	2 052 269,24	1 099 773,51	2 052 269,24	1 099 773,51
Lisäykset 1.7.–30.6.	0,00	952 495,73	0,00	952 495,73
Hankintameno 30.6.	2 052 269,24	2 052 269,24	2 052 269,24	2 052 269,24
Kertyneet poistot 1.7.	829 981,71	461 177,75	829 981,71	461 177,75
Tilikauden poisto	299 476,08	368 803,96	299 476,08	368 803,96
Kertyneet poistot 30.6.	1 129 457,79	829 981,71	1 129 457,79	829 981,71
Kirjanpitoarvo 30.6.	922 811,45	1 222 287,53	922 811,45	1 222 287,53
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 655 224,34	2 168 976,43	1 655 224,34	1 960 486,56
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.7.	9 138 932,13	8 975 442,26	9 019 186,91	8 746 020,07
Lisäykset 1.7.–30.6.	476 013,21	1 345 525,23	476 013,21	1 332 344,62
Vähennykset 1.7.–30.6.	-1 733 191,16	-1 059 177,78	-1 694 527,91	-1 059 177,78
Hankintameno 30.6.	7 881 754,18	9 261 789,71	7 800 672,21	9 019 186,91
Kertyneet poistot 1.7.	5 552 293,33	5 204 153,61	5 447 073,27	4 990 821,97
Vähennysten kertyneet poistot	-1 172 955,26	-643 465,96	-1 140 152,91	-643 465,96
Tilikauden poistot	944 249,07	1 114 463,26	939 304,59	1 099 717,26
Kertyneet poistot 30.6.	5 323 587,14	5 675 150,91	5 246 224,95	5 447 073,27
Kirjanpitoarvo 30.6.	2 558 167,04	3 586 638,80	2 554 447,26	3 572 113,64
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2 558 167,04	3 586 638,80	2 554 447,26	3 572 113,64

Hankintamennon vähennyksiin ja vähennysten kertyneisiin poistoihin sisältyvät tilikauden alkuun mennessä poistetut pitkävaikutteiset menot.

Tilinpäätöksen 30.6.2016 liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	2016 Konserni	2015 Konserni	2016 Emoyhtiö	2015 Emoyhtiö
9. Sijoitukset				
Osakkeet tytäryhtiöissä				
Hankintameno 1.7.	0,00	0,00	210 990,87	2 500,00
Lisäykset 1.7.–30.6.	0,00	0,00	0,00	208 490,87
Hankintameno 30.6.	0,00	0,00	210 990,87	210 990,87
Kirjanpitoarvo 30.6.	0,00	0,00	210 990,87	210 990,87
Osuudet tytäryhtiöissä yhteensä	0,00	0,00	210 990,87	210 990,87
Osakkeet osakkuusyriyksissä				
Hankintameno 1.7.	78 570,21	90 002,53	4 322,43	4 322,43
Lisäykset 1.7.–30.6.	42 452,39	51 313,38	0,00	0,00
Vähennykset 1.7.–30.6.	-1 446,52	0,00	-1 446,52	0,00
Hankintameno 30.6.	119 576,08	141 315,91	2 875,91	4 322,43
Kirjanpitoarvo 30.6.	119 576,08	141 315,91	2 875,91	4 322,43
Osuudet osakkuusyriyksissä yhteensä	119 576,08	141 315,91	2 875,91	4 322,43
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.7.	150 805,12	150 805,12	150 805,12	150 805,12
Vähennykset 1.7.–30.6.	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 30.6.	150 805,12	150 805,12	150 805,12	150 805,12
Kirjanpitoarvo 30.6.	150 805,12	150 805,12	150 805,12	150 805,12
Sijoitukset yhteensä	270 381,20	292 121,03	364 671,90	366 118,42
10. Omistukset muissa yrityksissä				
Konserniyritykset	Kotipaikka	Omistus-%		
PwC Services Oy	Helsinki	100,00		
PwC Strategy& (Finland) OY	Helsinki	100,00		
Osakkuusyritys	Kotipaikka	Omistus-%		
PwC Julkistarkastus Oy	Helsinki	30,00		
11. Pitkäaikaiset saamiset				
Vuokravakuudet	101 610,78	145 099,05	101 610,78	110 585,25
Yhteensä	101 610,78	145 099,05	101 610,78	110 585,25
12. Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	31 474 423,00	31 222 057,61	30 321 834,02	31 170 989,63
Saamiset lähipiiriyhtiöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	50 386,32	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	471 993,60	173 828,08	0,00
Yhteensä	0,00	522 379,92	173 828,08	0,00
Saamiset osakkuusyriyksiltä				
Siirtosaamiset	38 781,52	46 020,97	38 781,52	46 020,97
Yhteensä	38 781,52	46 020,97	38 781,52	46 020,97
Muut saamiset	43 638,70	259 509,89	42 639,30	102 383,30
Siirtosaamiset	12 959 322,51	5 283 199,79	12 270 594,35	5 246 995,78
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	44 516 165,73	37 333 168,18	42 847 677,27	36 566 389,68
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Henkilöstökulut	9 692 271,57	1 611 468,13	9 610 495,75	1 579 019,56
Muut	3 602 705,52	3 671 731,66	2 995 753,18	3 667 976,22
Siirtosaamiset yhteensä	13 294 977,09	5 283 199,79	12 606 248,93	5 246 995,78

Tilinpäätöksen 30.6.2016 liitetiedot

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	2016 Konserni	2015 Konserni	2016 Emoyhtiö	2015 Emoyhtiö
13. Oma pääoma				
Osakepääoma 1.7.	915 260,00	915 260,00	915 260,00	915 260,00
Osakepääoma 30.6.	915 260,00	915 260,00	915 260,00	915 260,00
Ylikurssirahasto 1.7.	2 270 353,71	2 270 353,71	2 270 353,71	2 270 353,71
Ylikurssirahasto 30.6.	2 270 353,71	2 270 353,71	2 270 353,71	2 270 353,71
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.7.	8 756 226,00	7 172 226,00	8 756 226,00	7 172 226,00
SVOP palautus	-5 610 000,00	0,00	-5 610 000,00	0,00
Uusmerkintä	2 232 000,00	1 584 000,00	2 232 000,00	1 584 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 30.6.	5 378 226,00	8 756 226,00	5 378 226,00	8 756 226,00
Edellisten tilikausien voitto 1.7.	7 951 126,72	7 798 441,66	7 292 155,02	7 712 761,56
Maksettu osinkoja	-2 244 000,00	-2 232 000,00	-2 244 000,00	-2 232 000,00
Omien osakkeiden hankinta	-2 013 712,00	-1 207 008,00	-2 013 712,00	-1 207 008,00
muutos johtuen osakkuusyhtiön omien osakkeiden hankinnasta	-62 745,70	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien voitto 30.6.	3 630 669,02	4 888 832,39	3 034 443,02	4 273 753,56
Tilikauden voitto	10 008 332,68	3 062 294,33	9 191 576,52	3 018 401,46
	13 639 001,70	7 951 126,72	12 226 019,54	7 292 155,02
Oma pääoma yhteensä	22 202 841,41	19 892 966,43	20 789 859,25	19 233 994,73
Jakokelpoiset varat			17 604 245,54	16 048 381,02
14. Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero				
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	87 530,10	70 315,76
Koneet ja kalustot	0,00	0,00	499 157,55	582 190,83
Yhteensä	0,00	0,00	586 687,65	652 506,59
15. Pitkäaikainen vieras pääoma				
Muut pitkäaikaiset velat, eläkevastuuvelka	71 241,00	98 953,00	71 241,00	98 953,00
Yhteensä	71 241,00	98 953,00	71 241,00	98 953,00
16. Lyhytaikainen vieras pääoma				
Ostovelat	4 913 070,59	5 200 130,04	4 863 287,66	5 199 370,14
Muut lyhytaikaiset velat	10 452 191,03	9 731 025,42	10 191 967,16	9 731 025,42
Velat lähipiiriyhtiöille				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	230 794,52	375 155,80	0,00
Yhteensä	0,00	230 794,52	375 155,80	0,00
Velat osakkuusyrietyksille				
Siirtovelat	12 289,64	11 398,08	12 289,64	11 398,08
Yhteensä	12 289,64	11 398,08	12 289,64	11 398,08
Laskennallinen verovelka	117 337,53	130 501,32	0,00	0,00
Siirtovelat	19 979 270,33	20 814 370,35	19 276 772,13	20 024 900,76
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	35 474 159,12	36 118 219,73	34 719 472,39	34 966 694,40
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Henkilöstökulut	17 665 158,37	20 401 575,83	17 168 073,44	19 626 738,77
Muut	2 326 401,60	412 794,52	2 120 988,33	409 560,07
Siirtovelat yhteensä	19 991 559,97	20 814 370,35	19 289 061,77	20 036 298,84

Tilinpäätöksen 30.6.2015 liitetiedot

Tilintarkastajan palkkiot	2016 Konserni	2015 Konserni	2016 Emoyhtiö	2015 Emoyhtiö
17.				
Tilintarkastus	35 035,00	26 640,00	27 340,00	26 640,00
Todistukset ja lausunnot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	35 035,00	26 640,00	27 340,00	26 640,00
Liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä	2016 Konserni	2015 Konserni	2016 Emoyhtiö	2015 Emoyhtiö
18 a. Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	916	843	906	833
18 b. Henkilöstön lukumäärä liiketoiminta-alueittain tilikauden lopussa				
Tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut	523	481	523	481
Veroneuvonta	180	156	180	156
Liikkeenjohdon konsultointi ja yritysjärjestelypalvelut	152	122	144	112
Hallinto ja tukitoiminnot	78	84	78	84
Yhteensä	933	843	925	833
18 c. Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan ennakonpidätyksen alaiset palkat olivat seuraavat:	2 357 763,08	2 757 958,01	2 357 763,08	2 757 958,01
Vakuudet ja vastuusitoumukset	2016 Konserni	2015 Konserni	2016 Emoyhtiö	2015 Emoyhtiö
19. Vastuusitoumukset				
Annetut pantit ja vastuusitoumukset				
Muut annetut vakuudet:				
Pantit vuokranmaksun vakuutena	101 610,78	145 099,05	101 610,78	110 585,25
Muut annetut vakuudet:	570 000,00	0,00	570 000,00	0,00
Yhteensä	671 610,78	145 099,05	671 610,78	110 585,25
Muut vastuut				
Leasingvastuut:				
Seuraavana vuonna maksettavat	851 537,36	662 702,45	851 537,36	660 200,33
Yli vuoden kuluttua maksettavat	824 959,57	343 580,01	824 959,57	343 058,01
Yhteensä	1 676 496,93	1 006 282,46	1 676 496,93	1 003 258,34
Pitkäaikaisista, irtisanomattomissa olevista vuokrasopimuksista johtuvat vuokravastuut	Sopimuskaudet v. 2017–2026 42 646 968,77	Seuraava tilikausi 4 256 703,68		
Hallussa olevat asiakasvarat	12 555,30		12 555,30	

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Helsingissä 18. päivänä lokakuuta 2016

Pekka Loikkanen
hallituksen puheenjohtaja

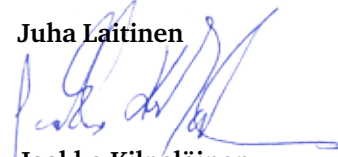
Ylva Eriksson

Juha Laitinen

Markku Katajisto

Jaakko Kilpeläinen

Timo Takalo

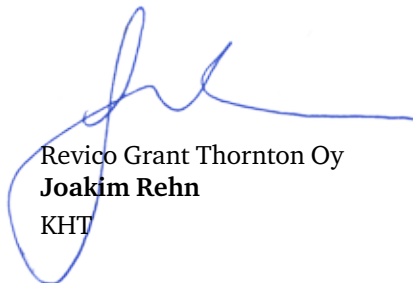

Mikko Nieminen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 18. päivänä lokakuuta 2016

Reviso Grant Thornton Oy
Joakim Rehn
KHT

Luettelo kirjanpitokirjoista

Tasekirja	sidottuna kirjana
Pääkirja	konekielinen arkisto
Päiväkirja	konekielinen arkisto
Tuloslaskelma ja tase	konekielinen arkisto

Luettelo tositteiden lajeista ja säilytystavoista

Pankkitositteet	paperitositteina
Muistiotositteet	paperitositteina
Ostoreskontra	koneellinen tietoväline
Myyntireskontra	koneellinen tietoväline

Tilintarkastuskertomus

PricewaterhouseCoopers Oy:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet PricewaterhouseCoopers Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.7.2015–30.6.2016. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudattamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölaikaa tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä

muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpiddollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 18. lokakuuta 2016

Revico Grant Thornton Oy
Joakim Rehn
KHT

www.pwc.fi

PricewaterhouseCoopers Oy, PL 1015 (Itämerentori 2), 00101 Helsinki. Puhelin 020 787 7000.

PwC auttaa yrityksiä kasvamaan, toimimaan tehokkaasti ja raportoimaan luotettavasti. Apunasi on Suomessa yli 930 asiantuntijaa ympäri maan. Palveluitamme ovat liikkeenjohdon konsultointi, yritysjärjestelypalvelut, veroneuvonta, lakipalvelut, riskienhallintapalvelut sekä tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut. Tavoitteenamme on luoda kestävä kasvua. Ota yhteyttä tai lue lisää: www.pwc.fi.

PwC toimii 157 maassa yli 223 000 asiantuntijan voimin. Nimi PwC viittaa PwC-ketjuun ja/tai yhteen tai useampaan sen jäsenyrytykseen, joista jokainen on oma itsenäinen yhtiö. Lisää tietoa: www.pwc.com/structure.

© 2016 PricewaterhouseCoopers. Kaikki oikeudet pidätetään.

PwC Suomi:

